

मुआब्जाका लागि नेपाल तथा भारतका कोशी पीडितले आ-आफ्नो भुमिमा आन्दोलन गर्ने

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, २३ असोज ।

नेपाल र भारतका कोशी पीडितहरूले जायज माँग पुरा गराउन आ-आफ्नो भूमिमा आन्दोलन चर्काउने तयारी गरेको छ ।

सप्तरी सदरमुकाम राजविराजमा मंगलवार दुवै देशका कोशी पीडितहरूको वसेको संयुक्त बैठकले आन्दोलन चर्काउने तयारी गरेको जनाइएको छ ।

बैठकपछि सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै भारतको जनअधिकार पार्टी विहारका अध्यक्ष समेत रहेका कोशी पीडित उपेन्द्र सिह कुशवाहले मुआब्जाको समस्या दुवै देशको कोशी पीडितको साभा समस्या रहेको ले आफुहरु सरकारको ध्यानाकर्षण गराउन विभिन्न दबावमुलक कार्यक्रम गर्ने तयारी गरेको जानकारी दिए ।

भारतीय कोशी पीडितद्वारा घोषित आन्दोलन कार्यक्रम अनुसार २०८० पौष ९ गते भारतको राजधानी नयाँ दिल्ली पुगेर संसद भवन अगाडी धर्ना, प्रवर्शन र ज्ञापन पत्र बुझाउने कार्यक्रम तय गरिएको कुशवाहले जानकारी दिए ।

यस्तै सीमावर्ती भारतीय बाजारका समेत दर्ज नै

गरिएको छ ।

यस्तै माग १९ गते भारतको राजधानी नयाँ दिल्ली पुगेर संसद भवन अगाडी धर्ना, प्रवर्शन र ज्ञापन पत्र बुझाउने कार्यक्रम तय गरिएको कुशवाहले जानकारी दिए ।

यस्तै सीमावर्ती भारतीय बाजारका समेत दर्ज नै

ग्रामपञ्चायत बाढी र डुवान कटानको चपेटामा परी घरबार विहीन बनेको भारतीय कोशी पीडित संघर्ष समितिका अध्यक्ष कुशवाहको भनाई छ ।

उनले कोशीको कहर नेपालका सप्तरी, सुनसरी र उदयपुर जिल्लाका साथै भारतको पिपरा, खुर्ग, विसनपुर, भटियाही,

कुनौली, कमलपुर, डगमारा, दिघिया, वनैनिया, न्योर मझारी तथा वेलासिंगरो लगायतका हजारौ सर्वसाधारणलाई बेघर बनाएको बताए ।

नेपाल तथा भारत दुवै तर्फका सरकारको उदासिनताका कारण आफुहरु मुआब्जाबाट बच्नित रहेको र दुवै देशका सरकारलाई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत स्थानीय तहकै हुनुपर्ने मागसहित स्थानीय तहका कर्मचारी धर्नामा

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २३ असोज ।

संघिय निजामती सेवा ऐनको सदा एकिकृत निजामती से वा ऐन जारी गरिन् पर्नेलगायतका माग अघि साँवै स्थानीय तहका कर्मचारीहरु मंगलबारदेखी धर्नामा बसेका छन् ।

स्थानीय तह अन्तरगत राजविराज नगरपालिका कर्मचारी इकाई समितिको नेतृत्वमा कार्यालय परिसरमा कर्मचारीहरु धर्नामा बसेका हुन् । त्यस्तै रुपनी गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु पनि संघर्षमा उत्रिएका छन् ।

स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको पद स्थानीय सेवाको नै रहने व्यवस्था, निजामति परिभाषा भित्र स्थानीय

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

चाडपर्वको संरक्षण र सम्बद्धन गर्ने ।
चाडपर्वमा फजुल खर्च नगर्ने

हाम्रा सांस्कृतिक पर्वहरूको जगेना गर्ने ।
मध्यपान र जुवातासजस्ता विकृतिको अन्त्य गर्ने ।

डेङ्गी
सङ्क्रमण
नियन्त्रणमा

काठमाडौं, २३ असोज (रासस) ।

डेङ्गी भाइरसको सङ्क्रमण कम हुँदै गएको छ । अड्योजी महिनामा अगस्त (साउन १६ देखि भदौ १४ गतेसम्म) मा बढेको डेङ्गी सङ्क्रमण सेप्टेम्बर महिना (भदौ १५ देखि असोज १३ गतेसम्म)मा घटेको पाइएको हो ।

इपिडिमियोलोजी तथा सरुवारोग नियन्त्रण महाशाखाका निर्देशक डा रुद्रप्रसाद मरासिनीले स्थानीय तहले सजकता अपनाउँदा र लार्भा खोज र नष्ट गर अभियान सञ्चालन हुँदा सङ्क्रमण फैलिन नपाएको बताउनुभयो । “हामीले भदौ र असोजमा डेङ्गी सङ्क्रमण बढ्ने प्रक्षेपण गरेका थिएँ”, उहाँले भन्नुभयो, “स्थानीय तह र सर्वसाधारणले लाम्खुटेको लार्भा नियन्त्रणमा खेलेको भूमिकाले गर्दा सङ्क्रमण बढन पाएन ।”

उनले नेपाल तथा भारतका कोशी पीडितहरूको जायज माँग पुरा गराउन आफुहरूले आफ्नो सरकारलाई दबाव दिन आन्दोलनको कार्यक्रम तय गरेको जानकारी पनि दिए । उनले केही कारणवश स्थगन गरिएको आन्दोलन केरी शूरू गर्ने तयारी भईरहेको बताए ।

वि.स. २०११ सालमा नेपाल-भारतबीच भएको कोशी सम्झौता अनुसार योजना अन्तर्गत परेको जग्गाको मुआब्जा तथा क्षती भएको बालीनालीको क्षतिपर्ती भारत सरकारले दिनु पर्ने उल्लेख छ । तर तीन पुस्ता वितिसब्दा पनि अझै मुआब्जा पाउन नसकेको भन्ने सुनसरी, उदयपुर र सप्तरीका कोशी पीडितहरु संघर्ष समिती तै गठन गरी आन्दोलन गर्दै आएका छन् ।

सप्तरी र सुनसरी बीचको सीमामा पर्ने कोशी व्यारेज पुल निर्माणका क्रममा भारत सरकारले आसपासका सर्वसाधारणको जग्गा अधिग्रहण गरेको भण्डै ६८ वर्ष वितिसब्दा पनि आफुहरूले सम्झौता अनुसारको मुआब्जा पाउन नसकेको कोशी पीडितको गुनासो छ ।

सानी जम्ने सफा ठाउँमा ‘एडिज एजिप्टी’ र ‘एडिस एल्पोपिक्ट्स’ प्रजातिको लाम्खुटेले फुल पार्दछ र ती फुल लार्भा निस्कन्छ र त्यही लार्भा वयस्क भई टोकेपछि डेङ्गी रोग लाग्ने बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

डेङ्गीबाट बच्ने उपायहरू:

- बिहान, दिउँसो तथा सौङ्ख्यको समयमा लाम्खुटेको टोकाईबाट डेङ्गी लाग्न सक्दछ ।
- लाम्खुटेबाट बच्न पूरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाओ ।
- घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदिओ ।
- पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राख्न ।
- दिउँसो पनि लाम्खुटे भगाउने धूप बालौं र लाम्खुटेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाओ ।
- घरभित्र लाम्खुटे छिन नसक्ने गरी इच्छाल ढोकामा जाली वा सुन्ने बेलामा झुल लगाएर सुतौ ।
- अध्यारो कुना_काञ्चामा किटनाशक औषधि छक्कने गर्ने ।
- कम्तीमा हसाको एक पटक एयर कुलर, पानी ट्यांकी, फूलदानी, गमलामा राखिएका प्लेटहरू राम्री सफा गर्ने ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय ....

अनुगमन, मुल्य नियन्त्रण र कालो
बजारीलाई कारवाहीका लागि दिर्घकालिन
नीति बनाउनु आवश्यक

चाड पर्व नजिकिए जाँदा सरकारले मुलकभर उपभोक्तालाई ध्यानमा राख्दै सहुलियत दरका पसलहरु संचालन गरिरहेको छ। त्यस्तै बजार अनुगमनलाई समेत तिब्रता दिएको छ। हिन्दुहरुके महान चाड वडा दर्शै आउने केही दिन मात्र बाँकी रहेकोले बजारमा कृतिम मुल्य बृद्धि समेत भइरहेको छ। विभिन्न खाचान्नदेखी तरकारीमा समेत मुल्य बृद्धि भएको छ। हरेक वर्ष चाड पर्वको बेला आफूखुशी व्यापारीहरुले मुल्य बृद्धि गरेर उपभोक्तालाई मारमा पार्ने गरेको हुन्छ। यता सरकारी स्तरबाट चाड पर्वको बेला मात्र बजार अनुगमन र सहुलियत दरका पसल खोलेर जनतालाई देखाउने काम मात्र गरेको छ। अनियन्त्रित बजार मुल्यका कारण अहिले देशभरैका उपभोक्ता मारमा परेका छन्।

चाड पर्वमा मात्र भए पनि सरकारले सहुलियत दरका पसल खोलेर उपभोक्तालाई क्षणिक राहत दिएको छ। तर सप्तरीमा भने यस्तो कुनै प्रकारको सहुलियत दरका सरकारी पसल खुलेको छैन्। सरकारी निकायले समेत यसप्रति चासो देखाएको छैन्। केही दिनदेखी सप्तरीमा बजार अनुगमनले तिब्रता पाएको छ। पाए पनि खासै फलदायी हुन सकेको छैन्। सबै पसलमा नभएर केही ठूला ठूला पसलमा अनुगमन गरेर देखाउने काम मात्र गरेको छ। अनुगमनलाई अन्य दिन पनि निरन्तरता नदिएर मात्र चाड पर्वमा देखाउन गरिएको कार्यले पक्कै पनि दिर्घकालिन सफलता पाउँदैन्।

तसर्थ जनतालाई राहत दिने विषयमा सम्बन्धित निकायसँगै स्थानीय पालिका समेतले ध्यान दिनु आवश्यक छ। यसका लागि सम्बन्धित निकायले अनुगमन, मुल्य नियन्त्रण र कालो बजारीलाई कारवाहीका लागि दिर्घकालिन नीति बनाउनु आवश्यक छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah
MBBS (T.U.), MD Internal Medicine
(NAMS, Bir Hospital Kathmandu)
NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. यमेश यादव

Dr. Yamesh Yadav
MBBS (T.U.), MS (Nobel Medical College, K.U.)
General and Laproscopic Surgeon
NMC Reg. No. : 16392

जेनरल सर्जन

विशेषज्ञ सेवा विस्तारमा केन्द्रित हुँदै जानकी मेडिकल क्लेज

जनकपुरधाम, २३ असोज (रासस)।

धनुषाको क्षीरे श्वरनाथ नगरपालिका-१ रामदेवा भवाङीमा रहेको जानकी मेडिकल क्लेज शिक्षण अस्पताल दक्षजनशक्ति उत्पादनका साथै विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा विस्तारमा केन्द्रित हुन थालेको छ।

विगत २३ वर्षदेखि चिकित्सा सेवाका विभिन्न विधामा दक्षजनशक्ति उत्पादनका साथै नागरिकलाई आधारभूत चिकित्सकीय सेवा प्रदान गर्दै आएको अस्पतालले अत्याधुनिक उपकरण र पूर्वाधारसहित सेवा विस्तारमा ध्यान केन्द्रित गरेको अस्पताल निर्देशक प्रा डा धर्मदत्त सुवेदीले बताउनुभयो।

सुरुका केही वर्ष आन्तरिक तथा अन्य व्यवस्थापकीय चुनौती सामना गर्नुपरे पनि पछिला केही वर्षयता व्यवस्थापन सुधारमार्फत गुणस्तरीय शिक्षा तथा विशेषज्ञ सेवा केन्द्रीत कार्यक्रममा सम्पूर्ण ध्यानदिन थालिएको प्रा डा सुवेदीले बताउनुभयो। “सुरुका केही वर्ष व्यवस्थापनसँग जोडिएका समस्या र प्रश्नले हामीलाई धेरिरह्यो। तथापि शैक्षिक गतिविधि र नागरिकलाई प्रदान गर्ने सेवावारे हामी सर्वै सचेत थिएँ”, उहाँले भन्नुभयो, “पछिला पाँच वर्षयता व्यवस्थापन सुधारदेखि शिक्षण अस्पतालका शैक्षिक गतिविधि र नागरिकलाई धरआँगनमै बढीभन्दा बढी स्वास्थ्यसेवा प्रदान गर्ने गरी हामी अगाडि बढेका छौं। ती पहलकदमीको सकारात्मक परिणाम विस्तारै देखिन थालेका छन्।”

शिक्षण अस्पतालका प्रबन्ध निर्देशक श्रीप्रसर्ट पाण्डेले विगतका वर्षमा व्यवस्थापकीय कमजोरी र स्थानीय नागरिकको अविश्वासका कारण उत्पन्न समस्यालाई केलाएर तिनको समाधान गरी शैक्षिक वातावरण सुधार र चिकित्सकीय सेवा विस्तारमा अगाडि बढन थालिएको बताउनुभयो।

“हाम्रो मूल ध्येय नेपालमै

चिकित्सा क्षेत्रका लागि आवश्यक दक्षजनशक्ति उत्पादन गर्ने र मधेश प्रदेशका आम नागरिकलाई गुणस्तरीय भरपर्दो र सुलभ विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने हो”, पाण्डेले भन्नुभयो, “यस अर्थमा शैक्षिक कार्यक्रममार्फत नेपाली मात्रै होइन छिमेकी भारतीय विद्यार्थी पनि लाभान्वित भइरहेका क्छन्।

त्यसैगरी स्वास्थ्य सेवाका हिसाबले

मधेश प्रदेशका आम नागरिकलाई

काठमाडौं धाउनुपर्ने बाध्यताबाट

मुक्त दिन यहाँबाट स्वास्थ्य सेवा

प्रदान गर्न हामी निरन्तर सेवा

विस्तारमा लागेका छौं।

विसं २०६० देखि पठनपाठन

सुरु गरेको मेडिकल क्लेज शिक्षण

अस्पताल केही समय शेयरधनीबीच

विवादका कारण समस्यामा फसेको

थियो। पटक-पटकको विवाद र

चुस्त व्यवस्थापकीय प्रबन्धको

अभावमा विद्यार्थी, कर्मचारी तथा

स्थानीयलाई विश्वासमा लिन

नसक्दा बन्द, हड्डताल एवं

असन्तुष्टिको सिकारसमेत भयो।

त्यहीबीचमा सबै भन्दा ठूलो

शेयरधनीको रूपमा रहेका ओपी (

ओमप्रकाश) पाण्डे परिवार

व्यवस्थापन सम्महावाट बाहिरियो तर

समस्या बल्कि गएपछि पुनः एकल

स्वामित्व रहने गरी पाण्डे परिवारले

अस्पताल व्यवस्थापनको जिम्मा

लिएको छ।

“दक्षजनशक्ति उत्पादन गर्ने

र आम नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा

दिने जिम्मेवारीमा रहेको

अस्पताललाई सर्वै यस्तो अवस्थामा

राख्नुहोनै भनेर हामीले जिम्मेवारी

लिएँ। आर्थिक रूपमा हाम्रो लगानी

भए पनि यो आम नागरिकको

सार्वजनिक सम्पत्ति हो। यही सोचेर

आफ्ना अरु सबै सम्भावना छोडेर

यसै अस्पतालको व्यवस्थापनमा

लागेका छौं”, प्रबन्ध निर्देशक पाण्डेले

रासससँग भन्नुभयो।

“निजी लगानीको अस्पताल

भए पनि हामीले सरकारी अस्पताल

सरह सस्तो शुल्कमा आपिडी सुविधा

दिइरहेका छौं। शल्यक्रियामा समेत

विशेषज्ञ स्थानीय नागरिकलाई

थथ सहुलियतसहित सेवाप्रावाह गर्ने

काम भइरहेको छ। त्यसैगरी सर्जरी

हामीले नयाँ आपिडी र प्रसूतिका

लाग्नार्थी विशेषज्ञ सेवा

दिइरहेको छौं। त्यसैगरी निर्देशक

पाण्डेले नयाँ आपिडी र प्रसूतिका

लाग्नार्थी विशेषज्ञ सेवा

दिइरहेको छौं। त्यसैगरी निर्देशक

पाण्डेले नयाँ आपिडी र प्रसूतिका

लाग्नार्थी विशेषज्ञ सेवा

दिइरहेको छौं। त्यसैगरी निर्देशक

पाण्डेले नयाँ आपिडी र प्रसूतिका

लाग्नार्थी विशेषज्ञ सेवा

दिइरहेको छौं। त्यसैगरी निर्देशक

पाण्डेले नयाँ आपिडी र प्रसूतिका

लाग्नार्थी विशेषज्ञ सेवा

दिइरहेको छौं। त्यसैगरी निर्देशक

पाण्डेले नयाँ आपिडी र प्रसूतिका

लाग्नार्थी विशेषज्ञ सेवा

मधेस प्रदेशका अवैधानिक स्वास्थ्य संस्थालाई कारबाही गरिने

धनुषा, २३ असोज (रासस)।

मधेस प्रदेश सरकारका स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्यामन्त्री वीरेन्द्रप्रसाद सिंहले प्रदेशभित्रका अवैधानिक स्वास्थ्य संस्थालाई कारबाही गरिने बताउनुभएको छ। प्रदेशमा स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण तथा नियमनका लागि निर्देशन दिँदै अनाधिकृत, अव्यवस्थित, अनियन्त्रित स्वास्थ्य संस्था अविलम्ब प्रक्रियामा नआए कारबाही गरिने बताउनुभयो।

प्रदेशको स्वास्थ्य मन्त्रालयले स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण तथा नियमन सम्बन्धमा आयोजित सरोकार वा प्रदेश सरकारले तोकेको निकायबाट इजाजतपत्र लिनुपर्ने र नवीकरण गराउनुपर्ने संस्थालाई सोअनुसार अविलम्ब गर्न गराउनका लागि निर्देशन दिनुभयो।

मन्त्री सिंहले प्रदेशमा एक सय ४८ वटा स्वास्थ्य संस्था खुलेको जानकारीमा आएको बताउनुभयो। अनाधिकृत, अव्यवस्थित, अनियन्त्रित र इजाजतविना खोलिएका त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थालाई आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी व्यवस्थित गराउन तोकिएको ढाँचामा विवरण भर्न पत्राचार गर्दा पनि कस्लै विवरण नवुकाएको उहाँको भनाइछ।

आँखा र डेन्टलसम्बन्धी एउटा पनि स्वास्थ्य संस्था मधेश प्रदेशमा दर्ता नरहेको बताउदै मन्त्री सिंहले भन्नुभयो, “१५ दिनभित्र आवश्यक कागजातसहित दर्ता गर्न समय दिएका छौं। यो समयसीमाभित्र दर्ता गरेको नपाइएमा समितिले कानुनी कारबाही थाल्ने छ।”

प्रदेशमा ठूलो सङ्ख्यामा अवैधानिक तरिकाबाट स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा छन्। मधेश प्रदेशको स्वास्थ्य मन्त्रालयमा जम्मा

४८ वटा स्वास्थ्य संस्था दर्ता रहेको सो मन्त्रालयले जनाएको छ। तीमध्ये १९ वटा संस्थाले नवीकरण गराएका छैनन् भने २९ वटा स्वास्थ्य संस्थाको दर्ता मात्र नियमसम्मत देखिएको छ।

मन्त्री सिंहले दिएको जानकारी अनुसार प्रदेश सरकार मातहतबाट इजाजत लिनुपर्ने र नवीकरण गराउनुपर्ने संस्थामा २५ देखि २०० शय्यासम्मका जनरल तथा विशेषज्ञ अस्पताल, २५ देखि ५० शय्यासम्मका आयुर्वेद अस्पताल, डेन्टल क्लिनिक, विशेषज्ञ क्लिनिक, पोलिक्लिनिक, आँखा उपचार केन्द्र, सी वर्गको प्रयोगशाला, ख श्रेणीको रेडियो इमेजिङ्डग से न्टर, २५ शय्यासम्मका डायलारिसिस केन्द्र, २५ शय्यासम्मका पुनःस्थापना केन्द्र छन्।

स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्डको अनुसूची द बमोजिम स्वास्थ्य सञ्चालनका लागि व्यवस्थापनसम्बन्धी, भवन तथा पूर्वाधार, बातावरण, बहिरड्ग विभाग, अन्तररड्ग विभाग, आकस्मक विभाग, शल्यचिकित्सा विभाग र सघन उपचार कक्ष, जनशक्ति

व्यवस्थापन, विशेषज्ञ तथा विशेषज्ञ सेवा, प्रयोगशाला, सङ्क्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण, पोषण, खोप, सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य, परिवार नियोजन, स्वास्थ्यजन्य तथा अन्य फोहरमैला व्यवस्थापन, खानेपानी, सरसफाई, विद्युत आपूर्ति, वर्गेचा, सवारी पार्किङ तथा मर्मत सम्भार, अक्सिजन, औ जार उपकरण, फार्मसीसम्बन्धी २६ बुदामा मापदण्ड तोकिएको छ।

त्यस्तै अनुसूची ९ मा २५ देखि दुई सय शय्यासम्मको जनरल तथा विशेषज्ञ अस्पताल, २५ देखि ५० शय्यासम्मको आयुर्वेद अस्पताल, डेन्टल क्लिनिक, विशेषज्ञ क्लिनिक, पोलिक्लिनिक, आँखा उपचार केन्द्र, ‘सी’ वर्गको प्रयोगशाला, ‘ख’ श्रेणीको रेडियो इमेजिङ्ड सेन्टर, २५ शय्यासम्मको डायलारिसिस केन्द्र, २५ शय्यासम्मको पुनःस्थापना केन्द्र र हस्पिक सेन्टर सञ्चालनको इजाजतपत्र दिने र नवीकरण गर्न अधिकार तोकिएको स्वास्थ्य विभाग, अन्तररड्ग विभाग, आकस्मक विभाग, आकस्मिक विभाग, अवस्था संवेदनशील रजकले जानकारी दिनुभयो।

कार्यक्रममा प्राइभेट हस्पिटल एशोसिएशन धनुषाका अध्यक्ष डा

एसके सिंहले अनुगमन समितिमा निजी स्वास्थ्य संस्थाका प्रतिनिधिलाई सदस्यमा राख्न माग गर्नुभयो। स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनका लागि इजाजतपत्र लिनुपर्ने र नवीकरण गराउनुपर्ने निकायको अधिकारसहितको पत्र प्रदेशका प्रत्येक स्थानीय तहलाई पनि पत्राचार गरिसकेको छ।

प्रदेशभित्रका संस्थाको अनुगमन तथा नियमनका लागि डा कृष्णदेव दास(केडी दास) को संयोजकत्वमा सात सदस्यीय स्वास्थ्य संस्था अनुगमन उपसमिति समेत गठन गरिएको छ। समितिमा डा जीतेन्द्र ठाकुर उपसंयोजक तथा सदस्यमा डा रजनी सिंह, श्री शिवानी कार्की, सन्तोष यादव, सञ्जुक्मारी यादव र सन्तोषकुमार ठाकुर सदस्य सचिव रहेका छन्।

समितिले अनुगमन गरेर अनियन्त्रितलाई नियन्त्रण गर्ने गरी अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ भने स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड अनुसार संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक प्रक्रिया पूरा गर्न गरिने आग्रहलाई अटेर गरेमा त्यस्तो संस्थालाई बन्दसम्म गर्ने अधिकार समितिलाई दिइएको छ।

तत्काल व्यक्तिगत र पार्टीगत रूपमा इजरायल भ्रमण नगर्न आग्रह

काठमाडौं, २३ असोज (रासस)।

परराष्ट्रमन्त्री एनपी साउदले राजनीतिक तहमा अधिकारिक निर्णय बाहेक तत्काल व्यक्तिगत र पार्टीगत रूपमा इजरायल भ्रमण नगर्न आग्रह गर्ने आग्रह गर्नुभयो।

इजरायलमा भएको आक्रमण र त्यहाँ रहेका नेपालीहरूको अवस्थाका बारेमा संसदको अन्तराष्ट्रिय सम्बन्धमा जम्मा

पर्यटन समितिमा जानकारी गराउनु हुँदै उहाँले यस्तो आग्रह गर्नुभएको हो। मन्त्री साउदले हमास समूले आक्रमण गरेपछि, इजरायलको अवस्था संवेदनशील रहेको जानकारी दिँदै अहिलेको अवस्थालाई राजनीतिकरण नगर्न आग्रह गर्नुभएको छ।

“अवस्था संवेदनशील छ। त्यसैले राजनीतिक तहमा

आधिकारिक निर्णय बाहेक व्यक्तिगत, पार्टीगत रूपमा इजरायल भ्रमण नगर्न अनुरोध छ”, उहाँले भन्नुभयो, “यो अवस्थालाई राजनीतिकरण नगरौं।” बैठकमा सांसदहरूले इजरायलमा नेपालीको उद्धारका लागि नेपाल सरकारले गरेको प्रयासको सराहना गर्दै थप कार्य गर्न सुझाउनुभएको थियो।

बालविवाह विरुद्ध अपील “बालविवाह जिन्दगी तबाह”

बालविवाह के हो ?

महिला र पुरुषका बीचमा पतिपत्नीको सम्बन्ध कायम गराउने धार्मिक, सामाजिक कार्यलाई विवाह भनिन्छ। विवाह गर्न उपयुक्त भनि तोकिएको उमेर भन्दा कम उमेरमा गरिने विवाहलाई बालविवाह भनिन्छ। नेपालमा कानुनतः विवाह गर्ने उमेर २० वर्ष तोकिएको छ। त्यसैले २० वर्ष भन्दा कम उमेरमा गरिने विवाहलाई बालविवाह भनिन्छ। शारीरिक र मानसिक रूपमा परिपक्व नभई विवाह गर्नु र सन्तान जन्माउँदा विविध समस्या आउन सक्ने भएकोले विवाहका लागिउमेरको हदबन्दी तोकिएको हो।

बालविवाहले निम्त्याउने समस्या यस्ता छन :

१. शारीरिक तथा मानसिक रोगको शिकार हुने।
२. बालविवाहपछि स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पर्ने जस्तै आङ्ग खस्ने, फिस्टुला हुने, आमा तथा शिशुको मृत्यु हुने।
३. बालविवाहपछि बालवालिकाले शिक्षावाट विवरण गर्नु।
४. घरेलु हिंसाको शिकार हुने र हिंसा सहन बाध्य हुने, कामको बोझ बोक्नु पर्ने।
५. कमै उमेरमा सन्तान जन्माउँदा आमा तथा शिशुको मृत्यु हुने जोखिम उच्च हुने। अपाङ्गता भएका सन्तान जन्मन सक्ने।
६. विवाहपछि बालवालिकाको पढाइ विग्रहने, विरामी हुने, छिटो विवाह गर्दा छिटो बच्चा जन्मने, बालवालिकाको मानसिक शक्तिको विकास हुनवाट विवरण गर्नु।
७. आफ्नो शरीर र जीवनको बारेमा निर्णय गर्न सक्ने क्षमता नहुने।
८. व्यवहारिक कुरा बुझन पाउँदै जीवन बर्वाद हुन सक्ने, यौनांगलाई हानी हुन सक्ने र परिवार चलाउन गाहो हुने।
९. बालविवाह, बालअधिकार, मानवअधिकारको हननमात्रै होइन, विकास र समुद्धिको बाधक पनि हो। तसर्थ बालविवाह नगरौं नगराओं।

बालविवाह सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था :

मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन २०७४ को दफा १७३ मा बालविवाह गर्न नहुने भनी स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ। यस अनुसार २० वर्ष नपुगी कसैले बालविवाह गर्न वा गराउन हुँदैन भन्ने व्यवस्था गरेको छ। उपदफा १७ विपरित भएको विवाह स्वतंबदर योग्य हुने छ। यसैगरि उपदफा (३) मा कसुर गर्ने व्यक्तिलाई ३ वर्षसम्म कैद र ३० हजारसम्म जरिवाना हुने भनिएको छ। बालविवाह भएको ३ महिना भित्र उजुरी गरिसक्नु पर्ने व्यवस्था कानुनले गरेको छ। तसर्थ बालविवाहले बालवालिका मात्रै नभई परिवार, समाज र राष्ट्रलाई समेत गम्भीर असर गर्ने हुँदा बालविवाह नगरौं नगराओं।

अनुरोधकर्ता

राजगढ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, नघ्रो, सप्तरी

विश्व समाचार

म्यान्मा विस्थापितहरूको शिविरमा भएको सैन्य आक्रमणमा २९ जनाको मृत्यु र दर्जाहाँ घाइते भएको उत्त क्षेत्र नियन्त्रणमा लिएको जातीय विद्रोही समूहका एक प्रव

इजराइलमा मारिएका नेपालीको शोकमा मैनबत्ती प्रज्वलन

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २३ असोज ।

इजराइलमा जारी द्वन्द्वमा मारिएको १० जना नेपालीको शोकमा राजविराज मैनबत्ती प्रज्वलन गरिएको छ ।

राजविराजस्थित जनआन्दोलन र गजेन्द्र चौकमा मंगलबार साभ जसपाल नेपाल निकट महिला सघ र एमाले निकट अनेरास्वियुले छुट्टुछुट्टै मनवति प्रज्वलन गरेको हो ।

गजेन्द्र चौक र जनआन्दोलन चौकमा मैनबत्ती प्रज्वलन गरी श्रद्धाङ्गली कार्यक्रमको आयोजना गरिएको महिला नेतृ रमिला साहले बताईन ।

यस्तै नेकपा एमाले निकट अने रास्तियुले जनआन्दोलन चौकमा मैनबत्ति प्रज्वलन गरी श्रद्धाङ्गली दिएको अनेरास्वियुले जिल्ला अध्यक्ष रंजित साहले जानकारी दिए ।

यसैगरी नागरिक समाजका अध्यक्ष थार्नसिह भन्सारीले पनि गजेन्द्र चौकमा मैनबत्ती प्रज्वलन गरी शोक मनाएका छन् ।

यस्तै सप्तरी युथ नेपालले पनि गजेन्द्र चौकमा मैनबत्ति प्रज्वलन गरी श्रद्धाङ्गली अर्पण गरेको छ ।

इजरायलमा विद्रोही समूह हमासले गरेको आक्रमण परी १० जना नेपालीले ज्यान गुमाएको

नेपाली लिन जाने जहाज तयारी अवस्थामा, इजरायलले दिएन जहाज उडाउने अनुमति

दैनिक समाचारदाता
काठमाडौं, २३ असोज ।

नेपालले युद्धग्रास्त इजरायलमा रहेका नागरिकलाई स्वदेश ल्याउने सबै तयारी पुरा गरे पनि इजरायलले जहाज उडानको अनुमति दिएको छैन । सरकारले कूटनीतिक च्यानलमार्फत इजरायलसँग जहाज उडानको अनुमति दिन आग्रह गरेको छ ।

परराष्ट्र मन्त्रालयकी प्रवक्ता सेवा लम्सालले उतावाट जहाज उडानको अनुमति आउने वित्तीकै नेपालीको उद्धारका लागि सबै तयारी पुरा भएको बताइन् । प्यालेस्ट्राइनी अतिवादी समूह हमास आक्रमणपछि इजरायलमा अन्तर्राष्ट्रिय उडान बन्द छ । गाजा क्षेत्रमा रहेका सबै नेपालीको सकुशल उद्धार भएको छ, लम्सालले भनिन, 'इजरायल सरकारले हवाई उडानको अनुमति दिने वित्तीकै यतावाट जहाज पठाउँछौं'। मन्त्रिपरिषद बैठकले सोमवार जिल्लाको गोलबजार नगरपालिकाबाट लागु औषधसहित दुई जनालाई पकाउ गरेको छ ।

जिम्मा १ हजार ४ सय ७५ एम्पुल लागु औषध फेला परेको प्रहरीले जानाएको छ ।

पकाउ परेको दुवैजना, लागु औषध र मोटरसाईकल समेतलाई इलाका प्रहरी कार्यालय गोलबजार सिरहामा ल्याई थप अनुसन्धान कार्य परिक्रमामा चेकजाँच गर्ने क्रममा पूर्ववाट भईरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिरहाले जानाएको छ ।

नं. को मोटरसाईकल चेकजाँच गर्ने क्रममा चालक लहान नगरपालिका बडा नं. २१ माधेपुर बस्ने २१ वर्षीय अर्जुन कुमार राम र पछाडी सवार बडा नं. २० हरिनगर बस्ने ३५ वर्षीय रामानन्द दासलाई पकाउ गरेको हो ।

उनीहरुको साथबाट रोमेटसाइजिन हाइड्रोकोलोइड ४ सय ८७ एम्पुल, डाइडेपाम ईन्जेक्शन ४ सय ९८ एम्पुल र बुपेनारफिना ईन्जेक्शन ४ सय ९० एम्पुल गरी

डा. कालीप्रसाद यादव

MBBS, MD Internal Medicine (NAMS Bir Hospital, Kathmandu) NMC NO. 13203

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

मधुमेह (चिनी रोग), प्रेशर, मुटु रोग, दम तथा श्वासप्रश्वास, कलेजो, मृगौला, छाती, पेट, थाईराईड तथा नशा रोग हाल कार्यरत : गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल, राजविराज

डा. रिप्ला आचार्य

MBBS, MD (BPKIHS) NMC NO. 19992

छाला, यौन तथा कुष्ठरोग विशेषज्ञ

डण्डीफोर, कपाल भर्ने, एलर्जीदाद, दुसीदाद, चायापोतो तथा दागहरु, सेतोदुबी यहाँ हरेक किसिमका छाला, नझ, कपाल, ओठ, मुख तथा यौन अंगमा भएका समस्याको सफल उपचार गरिन्छ ।

सम्पर्क स्थान : जय श्री कृष्ण फार्मसी हनुमाननगर रोड, राजविराज, १९९७२५२६, १९७७९९९७

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), सम्पादक : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९९७), सहसम्पादक : दीपककुमार गुप्ता (९८४९१३२९९), लेआउट : संजय शेखर, मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०११-५३०७६८ (कार्यालय), ईमेल : rajbirajdainik@gmail.com, वेबसाइट : rajbirajdainik.com.np

डेढगी सङ्क्रमण ...

गर्दछ । महाशाखाले भदौ र असोजमा डेढगी सङ्क्रमण बढ्ने प्रक्षेपण गरेको थिए । तर सतर्कता अपनाउँदा सोअनुसार बढ्न नपाएको महाशाखाले जनाएको छ ।

सुनसरीमा मात्र १६ हजारभन्दा बढी सङ्क्रमित

सङ्क्रमण देखिएकामध्ये जिल्लामा सुनसरीमा अगाडि देखिएको छ । महाशाखाका अनुसार सुनसरीमा १६ हजार ८० जनामा डेढगी सङ्क्रमण देखिएको छ । भाषा तीन हजार पाँच सय ६२, घाडिडमा तीन हजार एक सय २३, तनहुँमा तीन हजार एक सय २१ जना मोरडमा दुई हजार दुई सय ७३, कास्की सात सय नर्गे, सम्पूर्ण स्थायी कर्मचारीलाई पेन्सनको व्यवस्था र विविध सेवालाई प्रशासन सेवामा गाभनुपर्ने मागहरु अघि साँदै संघर्षका कार्यक्रमहरु सार्वजनिक गरिएको छ ।

७२, काठमाडौंमा सात सय ६४, सङ्खुवासभामा पाँच सय २६, कैलाली चार सय ८० र धनकुटामा चार सय ४५ जनामा सङ्क्रमण देखिएको छ ।

प्रमुख प्रश्नालीय ...

सेवा अवधी जोड्ने व्यवस्था गरिनुपर्ने, स्थानीय सेवाका कर्मचारीहरुलाई ट्रेड युनियनका अधिकार प्रदान गरिनुपर्ने, अस्थायी तथा करार कर्मचारीहरुको उचित व्यवस्था गरिनुपर्ने, अस्थायी तथा करार कर्मचारीहरुको लागि तिनै तहको विज्ञापनमा उमेर हद लागु नर्गे, सम्पूर्ण स्थायी कर्मचारीलाई पेन्सनको व्यवस्था र विविध सेवालाई प्रशासन सेवामा गाभनुपर्ने मागहरु अघि साँदै संघर्षका कार्यक्रमहरु सार्वजनिक गरिएको छ ।

विषय :- सुचना । मुचना ॥ सुचना ॥

राजविराज नगर पालिका बडा नं. ६ वाट जारी गरिएको सुचना ।

श्री गर्जविराज, सचिव

विभिन्न विपद्को समयमा सतर्क रहो

चट्याडको समयमा

- विजुली चम्केको बेला सतर्क रहने ।
- विद्युतीय तरंग टिप्पनी फलाम, चिसो बस्तु नछुने ।
- विजुली चम्केको केही समयसम्म पानी परेको क्षेत्रमा ननिस्कने ।
- सकेसम्म घरभित्रै भूयालढोका बन्द गरेर सुख्खा ठाउँमा बस्ने ।
- खुला ठाउँमा भए कुनै घर अथवा भवनमा छिर्ने ।
- सकभर अग्लो स्थानमा बस्ने ।
- धातुको ह्याण्डल, चेन भएका व्याग वा अन्य सामान प्रयोग नगर्ने ।

भुकम्पको समयमा

- भुकम्प आएको बेला सतर्क रहने ।
- घरबाहिरको सुरक्षित स्थानमा पुग्न नस्याइने हुनसक्छ । तुरुन्तै खाट, टेबुल, ढोकामुनी तथा घरभित्रकै अन्य सुरक्षित स्थानमा बस्ने ।
- अग्ला र कमजोर घर विजुलीका खम्बा, ट्रान्सफर्मर, रुख तथा अन्य संरचनाहरु ढल्न सक्ने हुँदा त्यसबाट बच्ने ।
- भुईचालो थामिए पनि फेरि दोहरीन सक्ने हुँदा परिवारका सदस्य, मुल्यवान बस्तु संकटकालिन भोला आदी लिएर सुरक्षित स्थानमा निस्कने र उदाहरणीय जुट्ने ।
- उपचारको व्यवस्था तत्कालिन राहत तथा उदाहरणीय थप सहयोगका लागि भुईचालोबाट क्षतिको सम्बन्धीत निकायमा तुरुन्त खबर गर्ने ।

आगलागिको समयमा

- आगलागिको बेला सतर्क रहने ।
- आगलागिको नियन्त्रणको लागि घर बनाउँदा, विद्युतीय वायरिड गर्दा, भान्सा बनाउँदा, ग्यास, सलाई लाइट चलाउँदा, चुरोट तान्दा, धुपवति वालो ध्यान पुऱ्याउने ।
- आगलागिको नियन्त्रणको लागि चाहिने अग्निसमय Fire Extinguisher लगायतका आवश्यक संसाधनहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- भवन वा अन्य भौतिक संरचना निर्माणमा उपयुक्त स्थलगत योजना तयार गरी गुणस्तरीय निर्माण सामाग्रिको प्रयोग गर्ने ।
- आगलागिका सम्भावित क्षेत्रमा क्षतिको लागि जोखिम क्षेत्रको नक्साडाकन गरी सामाजिक जनचैतन्य अभिवृद्धि गर्ने ।

आकस्मिक सम्पर्क नम्बर : जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र सप्तरी -०३१५३३७६२

जनहीतका लागि जारी सन्देश : तिरहुत गाउँपालिकाको कार्यालय, सप्तरी